Tweede Kamer der Staten-Generaal

2

Vergaderjaar 2015–2016

Aanhangsel van de Handelingen

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

2297

Vragen van het lid **Yücel** (PvdA) aan de Staatssecretaris van Sociale Zaken en Werkgelegenheid over *het bericht «Vaker betalingsachterstand na slechte financiële opvoeding»* (ingezonden 16 maart 2016).

Antwoord van Staatssecretaris **Klijnsma** (Sociale Zaken en Werkgelegenheid) (ontvangen 15 april 2016).

Vraag 1
Heeft u kennisgenomen van het bericht «Vaker betalingsachterstand na slechte financiële opvoeding» van 14 maart jl.?[1]

Antwoord 1
Ja.

Vraag 2
Wat is uw reactie op dit onderzoek? Kunt u de conclusies van het Nibud onderschrijven?

Antwoord 2
De conclusies van het Nibud herken en onderschrijf ik. Schulden vormen een probleem onder jongeren. Uit onderzoek, maar ook van jongeren zelf, begrijp ik dat zij lang niet altijd overzien wat het inhoudt om financiële verantwoordelijkheid te dragen. Onder meer tijdens het debat over (zorg)kosten en -schulden dat ik met jongeren heb gevoerd tijdens de Week van het Geld, gaven zij aan hoe belangrijk financiële opvoeding door ouders en school is.

Vraag 3, 4
Ziet u vanuit uw verantwoordelijkheid ook een rol om de opvoeding over geld te stimuleren? Zo ja, kunt u nader uiteenzetten op welke manier u investeert in de financiële opvoeding van kinderen en jongeren? Op welke punten ziet u verbeteringen om ervoor te zorgen dat kinderen en jongeren bewuster met geld omgaan? Zo nee, waarom niet?
In hoeverre deelt u de mening dat opvoeding in omgaan met geld een belangrijk preventief instrument is om armoede en schulden tegen te gaan?

[1] http://www.nu.nl/geldzaken/4230055/vaker-betalingsachterstand-slechte-financiele-opvoeding.html

ah-tk-20152016-2297
ISSN 0921 - 7398
's-Gravenhage 2016

Antwoord 3, 4
Ouders hebben een belangrijke taak bij het bevorderen van verantwoord financieel gedrag van kinderen. In de opvoeding van hun kinderen leggen zij de basis, bijvoorbeeld door zakgeld te geven en hun kinderen te leren dat «op» ook echt «op» betekent. Soms geldt echter dat zij dit niet alleen kunnen. De materie is omvangrijk en complex, en ouders missen soms zelf de nodige financiële vaardigheden en geven niet altijd het goede voorbeeld. Daarbij komt dat de invloed van ouders afneemt naarmate kinderen ouder worden. Anders dan in de thuissituatie kunnen in de klas bovendien de overeenkomsten en verschillen in de wijze waarop leeftijdsgenoten omgaan met geld bespreekbaar en inzichtelijk worden gemaakt. Ouders en school zijn daarom gezamenlijk verantwoordelijk om kinderen voor te bereiden op financiële zelfstandigheid. Uit verschillende onderzoeken blijkt dat zowel ouders, scholen en leerkrachten, leerlingen en partijen uit de financiële sector deze gedeelde verantwoordelijkheid van ouders en scholen onderschrijven.
Financiële educatie is een belangrijk preventief instrument om schulden bij jongeren of in de toekomst te voorkomen. Ik ondersteun daarom organisaties die met behulp van voorlichting en financiële educatie de doelgroep bereiken. Zo ondersteun ik het Nibud financieel en zijn de ministeries van SZW en OCW belangrijke partners in Wijzer in Geldzaken. Wijzer in Geldzaken is een initiatief van de rijksoverheid (Ministerie van Financiën) waarin partners uit de financiële sector, de wetenschap, de overheid en onderwijs-, voorlichtings- en consumentenorganisaties hun krachten bundelen om verantwoord financieel gedrag in Nederland te bevorderen. De jaarlijkse Week van het Geld die door het platform Wijzer in Geldzaken wordt georganiseerd is een goed voorbeeld van zo'n samenwerking tussen scholen, leerkrachten, ouders en financiële partijen.
Daarnaast subsidieer ik vanuit de Regeling ter stimulering van activiteiten die een duurzame bijdrage leveren aan het tegengaan van armoede- en schuldenproblematiek een aantal financiële educatieprojecten (Diversion en Stichting Weet Wat Je Besteedt) en organiseert SZW jaarlijks een evenement tijdens de Week van het Geld gericht op het voortgezet onderwijs.

Vraag 5
In hoeverre deelt u de mening dat budgetvoorlichting op de middelbare school noodzakelijk is? Bent u bereid om dit verder te stimuleren? Ziet u daarbij een rol voor banken, verzekeraars, mobiele telefoonaanbieders, woningcorporaties en zorgverzekeraars om jongeren bewust te maken van de consequenties van het aangaan van abonnementen en contracten en het nakomen van betalingen die voortvloeien uit vaste lasten?

Antwoord 5
Momenteel is een proces gaande om tot een nieuw toekomstgericht curriculum voor het funderend onderwijs te komen. In het advies van het Platform 2032 dat in januari j.l. aan de Staatssecretaris van OCW is aangeboden is het leren omgaan met geld aan de orde. Het vervolgproces is op dit moment onderwerp van gesprek met uw Kamer.
Het Platform2032 stelt in haar advies (en ik citeer) «dat scholen meer met de wereld buiten de school zouden moeten samenwerken». De beantwoording van de vraag hoe de verschillende partijen een rol hebben in dit onderwijs, is voorgelegd aan de deelnemers aan het vervolgproces die zich buigen over het nieuwe curriculum.
Bij het voorlichten van jongeren over hun financiële verantwoordelijkheden hebben ook andere partijen een rol. Waar het gaat om zorgverzekeringen verzorgt de Zorgverzekeringslijn.nl in opdracht van het Ministerie van VWS de voorlichtingsactiviteiten gericht op wanbetalers en onverzekerden. Dit doen zij met een telefonisch informatie- en adviespunt, een website, voorlichtingsmateriaal en bijeenkomsten. In de Verzekerdenmonitor 2015 staat beschreven dat de Zorgverzekeringslijn met deze activiteiten steeds meer mensen weet te bereiken. Zorgverzekeraars informeren verzekerden met betalingsachterstanden onder andere met brieven over de mogelijkheden van een betalingsregeling en verwijzen naar mogelijkheden voor schuldhulpverlening. Daarnaast bieden zorgverzekeraars in toenemende mate (preventief) de mogelijkheid van gespreide betaling en attenderen zij personen die bijna 18 zijn op de premieplicht die vanaf 18 geldt.

Ook de bankensector is betrokken en actief bij het voorlichten en onderwijzen van kinderen en jongeren over financiële zaken. Zo hebben bankmedewerkers tijdens de Week van het Geld ruim 5.000 gastlessen verzorgd met 121.000 leerlingen in de bovenbouw van 2.300 basisscholen. Ik ben zeker bereid soortgelijke initiatieven te ondersteunen.
Voor de gesprekken die ik heb gevoerd met de telecomsector en de uitkomsten hiervan verwijs ik u naar de brieven die ik u eerder heb gestuurd (Kamerstuk 24 515, nrs. 300 en 309).